"İŞGALDEN KURTULUŞA" KADIKÖY (1)

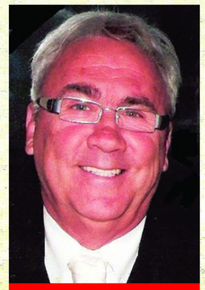

R. SERTAÇ KAYSERİLİOĞLU
rsertack@gmail.com

Aziz vatanımızın "İşgalden Cumhuriyet'e" geçirdiği evrelerin gelecek kuşaklara aktarılması işlevinin; Türk ulusuna ödenmesi gereken önce bir borç, sonra da ulvi bir görev olduğu bir gerçektir.

19 Mayıs 1919 tarihi ise; düşman işgali altında esarete mahkûm edilmiş bir ulusun, o karanlık günlerde nurlu bir güneş gibi doğan Ulu Önder M. Kemal Paşa önderliğinde, vatan için nasıl tek vücut olunur inancıyla başlayan ve mutlu sonla biten bir kahramanlık destanıdır.

İşte bu anlayıştan hareketle, Ulusal Kurtuluş Savaşı'mızın 100. yıldönümünü kutlayacağımız 19 Mayıs 2019 tarihinin geri sayımının başladığı bu dönemde, yurdumuzun her yöresinin taşı toprağı ile yer aldığı bu ulvi mücadele sathında, Kadıköy'ümüzün de; mekteplerinden sivil halkına, birimlerinden spor kulüplerine, gencinden yaşlısına, erkeğinden kadınına kadar ne denli unutulmaz etkinliklerde yer aldığını bu sayımızla birlikte bir yazı dizisi halinde sizlerle paylaşmak arzusundayız.

Tabiidir ki bir tarihçi olmayan ve fakat "Sosyal Tarih" konularında bir çok kitap ve sayısız makaleler yazmış olan koleksiyoner kimliğim ile yıllar içinde edindiğim fotoğraf, belge, vs. benzeri ephemeral dokümanlar eşliğinde ve konuya ilişkin yayın sahibi kişilerden derlediğim eserlerin ışığı altında, hazırlayıp sunmakta olduğum bu dosyanın "Kadıköy İşgal Tarihçesi" başlığında toplanmış ihtimal ki ilk dosya halkası olması, bir Kadıköylü olarak bana ayrı bir gurur ve haz vermekte.

Aziz vatanımızın işgalinden cumhuriyetimizin kuruluşuna uzanacak bu dosyada özetle şu konular yer alacaktır:

- İstanbul'un işgal edilişindeki ilk acı günler,
- O yıllarda "Harbi Umumi" diye adlandırılan 1.Dünya Savaşından çıkan bir ulusun, Kurtuluş Savaşımıza giden süreçte Ulu Önder Mustafa Kemal Paşa önderliğinde başlayan ilk hazırlanışları,
- Haydarpaşa Lisesi eski binasında Haydarpaşa Mekteb-i Tıbbiye öğrencilerinin başlattığı ilk direniş eylemleri,
- İngiliz İşgal Kuvvetleri Komutanlığı'nca "Kuvayi Milliye'nin bir koludur" diyerek (sözde) "Anadolu'daki asi kuvvetlere silah ve cephane sağlayıp asker göndermektedir" suçlamasıyla hüküm giyen Fenerbahçe Spor Kulübü kapısına kilit vurulup, kulübün aylarca İngiliz Müfrezesi gözetiminde kapalı kalışı,
- Kadıköy Meydanı'nda yer alan eski Kadıköy Şehremaneti binası balkonundan Kadıköy'lülere seslenen Halide Edip Adıvar'ın, halkı işgalcilere karşı birlik ve beraberliğe çağırdığı büyük "Kadıköy 1919 Mitingi",
- Anadolu'ya cepheye cephane temini için Selimiye Kışlası'ndan kaçırılan silahlar eşliğinde eli silah tutanların Kurbağalıdere'den mavnalarla İnebolu'ya nakledilmesi.

Yaklaşık dört bölüm halinde sürdürmeyi düşündüğüm bu yazı dizisini, siz değerli okuyucularımızla paylaşmaktan bizler gurur duyuyoruz. Tıpkı, bu yüce mücadelede verdiği üstün hizmetleri için, Kadıköylülüğümüz ile en üst seviyede duymamız gereken gurur gibi...

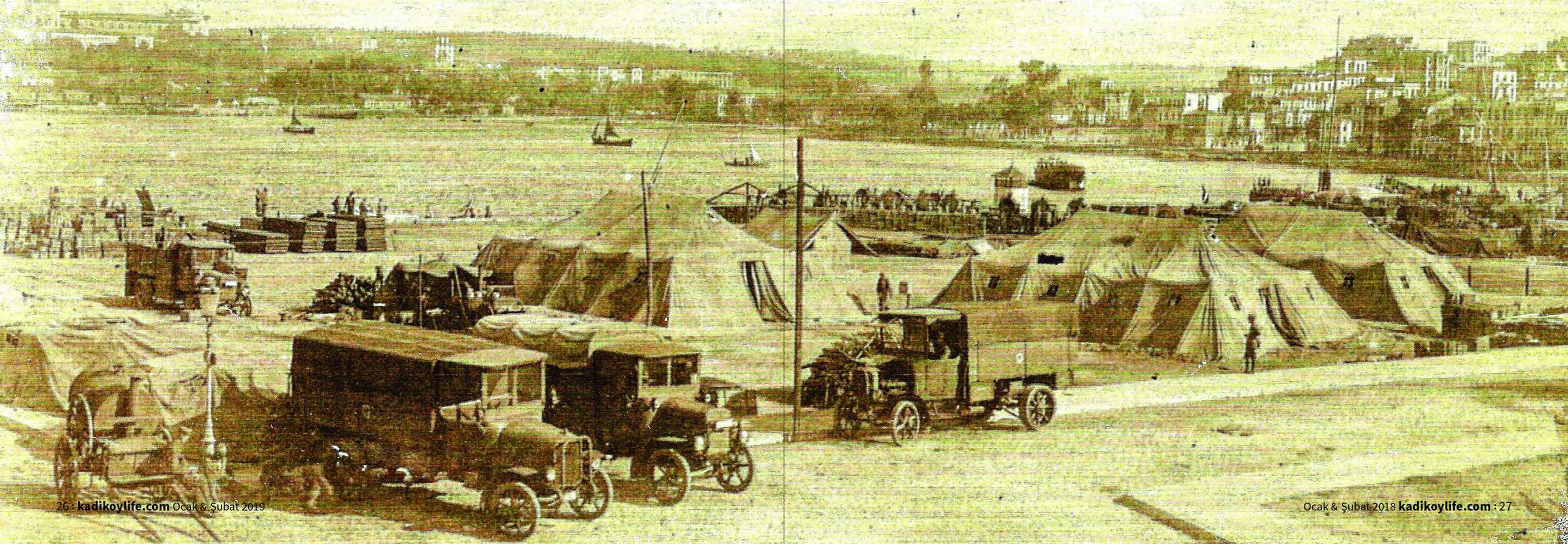

İngiliz İşgal Orduları 28.Tümeni. Kadıköy, 1920
(R. Sertaç Kayserilioğlu koleksiyonu)